

28. november 2025

Sotsiaalministeerium

**Arvamus sotsiaalministri määruse „Perearstiabi
töökorraldus ning tervisekeskuste liigid ja
nõuded” eelnõu kohta**

Eesti Esmatasandi Tervisekeskuste Liit tänab võimaluse eest osaleda ja esitada oma ettepanekuid määruse „Perearstiabi töökorraldus ning tervisekeskuste liigid ja nõuded“ (edaspidi *tööjuhend*) eelnõu koostamise töörühmas ning võimaluse eest avaldada arvamust tööjuhendi eelnõu lõppversiooni kohta.

Kooskõlastame eelnõu pärast perearstiabi uue, 2026. aasta algusest rakenduva perearstiabi rahastusmudeli suhtes kokkuleppe saavutamist ja meie järgmiste ettepanekutega arvestamise korral:

1) Ühendada eelnõu § 4 lõiked 4 ja 5 ühte lõikesse 4 ja sõnastada selle lõike tekst järgmiselt (olulisemad muudatused alla joonitud):

“(4) Perearstiabi osutaja korraldab haiguste ennetamiseks ja haiguste ägenemise ärahoidmiseks proaktiivseid tegevusi vähemalt järgmistes valdkondades:

- 1) laste ja noorte arengu jälgimine;
- 2) riskipatsientide jälgimine ja nendel väljakujunenud krooniliste haiguste ägenemise ära hoidmine;
- 3) sihtrühma immuniseerimine;
- 4) sihtrühma sõeluuringute läbiviimine.”

Põhjendus: Meie hinnangul on eelnõus võetud suund proaktiivsetele sekkumistele õige, ent palume arvestada, et hetkel ei arvesta Tervisekassa rahastusmudel veel piisavalt proaktiivsetele tegevustele kuluvat tööaega ega taga selleks piisavat rahastust. Lisaks tuleb arvestada, et perearstiabi osutaja ei saa võtta kogu vastutust proaktiivsete tegevuste eest haiguste ennetamisel ja haiguste ärahoidmisel inimeste eest enda peale, vaid ka inimesele endale peab

jääma vastutus oma tervise eest. Vormiliselt tuleks lõiked 4 ja 5 ühendada, kuna need moodustavad mõttelise terviku. „Perearst“ tuleks sõnastuses asendada „perearstiabi osutajaga“, kuna tervisekeskus toimib meeskonnatöö põhimõttel ning kõnealuste tegevuste korraldamine ei saa olla üksnes perearsti, vaid perearstiabi osutaja vastutus. Lisaks palume asendada „vastuvõtt“ „tegevustega“, kuna proaktiivsed sekkumised hõlmavad lisaks vastuvõtule kutsumisele patsiendiga kontakti loomist ka muudes vormides (näiteks telefonikontaktid jms). „Järgmised juhud“ tuleks asendada „järgmiste valdkondadega“ sisulise ja keelelise täpsuse huvides.

2) Sõnastada eelnõu § 5 lõike 3 tekst järgmiselt:

“(3) Perearsti ja tema asendaja ülesanne on oma nimistusse kuuluvate isikute terviseriskide hindamine ja lõikes 2 punktides 2 ja 3 toodu, kaasates nendesse tegevustesse endaga koos töötavaid tervishoiutöötajaid.

Põhjendus: Palume selguse huvides lisada analoogselt eelnõu § 7 lõikega 3 (kontaktvastuvõtt) ka siia sättesse perearsti asendaja. Kui perearst viibib töölt pikaajaliselt eemal (üle 3 kuu), nt on lapsehoolduspuhkusel, siis ei saa patsiendid jääda selleks ajaks teenuseta ja samal ajal ei saa ka perearstil olla kohustust osutada teenuseid oma nimistu patsientidele ajal, kui ta on seaduslikul alusel tööst eemal. Seega peab õigusakt juhul, kui perearst viibib tööst pikaajaliselt eemal, võimaldama täita tema ülesandeid ka tema perearstist asendajal.

3) 3.1 Jätta eelnõu § 8 lõikest 3 välja II lause sõnastuses: „Kui tegevuskoha avatuse ajal lühiajaliselt telefonile vastamist ei toimu, peab automaatvastaja teavitama, mis kellast telefoni vastuvõtt jätkub.“ **VÕI**

3.2 lisada eelnõu § 14 rakendussäte järgmises sõnastuses:

„(3) Määruse § 8 lõiget 3 rakendatakse vastavalt selles toodud nõuete Tervisekassa poolt rahastamise ulatusele.“

Põhjendus: Palume jätta välja perearstiabi osutaja kohustus sisestada *ad hoc* automaatvastajasse uusi teadaandeid mis tahes lühiajalise telefonile vastamise katkestuse korral, kuna see tegevus on seotud lisakulude ja suure halduskoormusega tervisekeskuse personalile. Meie hinnangul on kõnekeskuse automaatvastajasse uue teadaande lisamine põhjendatud üksnes juhtudel, kui kõnekeskuse telefonile ei vastata pika perioodi jooksul – näiteks kui tervisekeskus on suletud meeskonnakoolituse läbiviimiseks (elnõu § 6 lõige 2). Muudel juhtudel saab olla teadaanne üldisem, et inimene teaks, et hetkel vastamist ei toimu ja see taastub esimesel võimalusel. Meie märkuse lahendamise alternatiivina pakume viia eelnõu § 14 sisse selle lõikega 1 analoogne rakendussäte, mis seob tervisekeskuse automaatvastaja kasutamise sageduse koormuse selle Tervisekassa poolt rahastamise ulatusega.

4) Palume töötada veel kord läbi eelnõu seletuskiri ja kõrvaldada sellest mitmeti mõistetavad ja eksitavad väited ning toimetada eelnõu ja seletuskiri keeleliselt. Palume võimalust pärast keelelist korrektuuri eelnõu seletuskirjaga uuesti tutvuda.

Lugupidamisega

Kersti Esnar
tegevjuht
Eesti Esmatasandi Tervisekeskuste Liit
info@ettkl.ee